

Amerikanska presidentkandidaternas positionering i innovations- och forskningspolitiska frågor

Denna kortrapport beskriver några skillnader och likheter hos de två amerikanska presidentkandidaterna Hillary Clinton och Donald Trump kring deras syn på politikens roll inom innovation och FoU. Detta som ett komplement till den mer allmänt hållna rapporteringen kring presidentvalet i media. Redogörelsen bygger främst på Information Technology & Innovation Foundations (ITIF) rapport "Clinton vs. Trump: Comparing the Candidates' Positions on Technology and Innovation"¹ (2016-09-06). Clinton har vid tidpunkten för rapporten tagit ställning inom 61 av 69 punkter inom forsknings-, innovations- och näringspolitik samtidigt som Trump endast uttalat sig inom knappt hälften av punkterna, 34 av 69.

Presidentval är ständigt föremål för förändringar, vilket gör att denna kortrapport är baserad på de underlag som fanns tillgängliga vid rapportens publiceringsdatum.

Kortrapporten är skriven av Hannes Nilsson, praktikant vid Tillväxtanalys Washingtonkontor, tillsammans med Andreas Larsson vid Tillväxtanalys Washingtonkontor och är en del av Tillväxtanalys löpande omvärldsbevakning.

Framtida politisk inriktning efter att Obama lämnat makten

När Barack Obama snart kommer att lämna över stafettpipen efter sina två mandatperioder vid rodret som USA:s president är det av intresse att kartlägga hur

¹ <https://itif.org/publications/2016/09/06/clinton-vs-trump-comparing-candidates-positions-technology-and-innovation>

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Washington DC
Office of Science and Innovation
Embassy of Sweden
2900 K Street, NW
Washington, DC 20007
USA
Tel: +1 202 536 15 85
Fax: +1 202 536 15 84
info@tillvaxtanalys.se
www.tillvaxtanalys.se

Östersund (säte)
Studentplan 3, 831 40 Östersund
Besöksadress: Studentplan 3
Tel: 010 447 44 00
Fax: 010 447 44 01
info@tillvaxtanalys.se
www.tillvaxtanalys.se
Org. nr 202100-6164
Bank: Danske Bank
Kontonummer: 12 810 107 041
Swift: DABASESX
IBAN: SE6712 0000 000 12 810 107 041

Samtliga kontor
Östersund
Stockholm
Brasilia
New Delhi
Peking
Tokyo
Washington DC

de två kandidaterna, demokraten Hillary Clinton och republikanen Donald Trump, kan tänkas föra den politiska skutan vidare. En ny president kommer att medföra förändringar i den politiska inriktningen.

Den amerikanska tankesmedjan ITIF har i en rapport gått igenom de båda kandidaternas positionering i politiska frågor som rör forskning och innovation. ITIF har identifierat följande 9 områden som tillväxt- och innovationspolitiskt relevanta att bedöma kandidaterna utifrån;

- Innovation och FoU (Forskning och Utveckling)
- Utbildning och färdigheter
- Skatter och budget
- Handel
- Regleringar
- Bredband och telekommunikation
- Internet och digital ekonomi
- Avancerad tillverkning
- Livsvetenskaper och bioteknologi

Av utrymmesskäl kommer fokus i denna kortrapport ligga vid Innovation och FoU, ett av Tillväxtanalys bevakningsområden.

Innovation och FoU

ITIF har identifierat följande undergrupper som policyrelevanta inom det bredare området ”Innovation och FoU”; federal finansiering till FoU, tekniköverföring och kommersialisering, startups och småföretagande, entreprenörskap, regional innovation, patentsystemet. I tabellen redogörs för uttalanden/ställningstaganden från de bägge presidentkandidaterna var för sig, se tabell 1.

Datum
 2016-09-12

Tabell 1 – Clinton respektive Trumps uttalanden kring utvalda sakfrågor

Policyområden	Clinton	Trump
Federal finansiering till FoU	<ul style="list-style-type: none"> Öka forskningsanslagen till National Science Foundation (NSF), Department of Energy och Defense Advanced Research Project Agency (DARPA). Stöder finansiering i områden som avancerad datateknik, grön energi och maskininlärning. 	<ul style="list-style-type: none"> Ingen position. Har signalerat en önskan om direkt stöd till samtida utmaningar, såsom infrastruktur, i stället för framtida satsningar.
Tekniköverföring och kommersialisering	<ul style="list-style-type: none"> En liten del av federala forskningsbudgetar ska gå till att accelerera och öka kapaciteten för kommersialisering. Vill expandera National Science Foundation (NSF) iCorps program. 	<ul style="list-style-type: none"> Ingen position.
Startups och småföretagande	<ul style="list-style-type: none"> Öka tillgängligheten till kapital för småföretag dels genom att fördubbla anslagen till State Small Business Credit Initiative. Fördubbla finansdepartementets investeringar i fonden till Community Development Financial Institutions (CDFI). 	<ul style="list-style-type: none"> Ingen position.
Entreprenörskap	<ul style="list-style-type: none"> Vill stötta inkubatorer, mentorer och utbildning för 50 tusen entreprenörer i eftersatta områden. Tillåta entreprenörer att skjuta upp återbetalning av studielån i upp till tre år utan ränta (kan också förlängas till de första 10-20 anställda). 	<ul style="list-style-type: none"> Ingen position.
Regional innovation	<ul style="list-style-type: none"> Snabba på innovationsnav genom att expandera Regional Innovation Program 	<ul style="list-style-type: none"> Ingen position
Patentsystemet	<ul style="list-style-type: none"> Tillåta patentverket att behålla avgifter från ansökningar i en separat fond. Reformera patentlagarna för att stävja forum shopping och öka transparensen. 	<ul style="list-style-type: none"> Ingen position.

Hittills har de båda kandidaterna närmat sig policyfrågorna från olika håll. Donald Trump har anammat en holistisk indirekt policyretorik där staten är en aktör vilken bör ha mindre direkt inflytande och istället fokusera på bredare ramvillkor som exempelvis inkomst- och bolagsbeskattning. I frågor rörande federal finansiering till FoU blir detta tydligt då Trump inte vill allokera federalt stöd till FoU och istället satsa på infrastruktur såsom vägar, flygplatser med mera. I övriga frågor som ITIF redogör för finns det i dagsläget inget dokumenterat ställningstagande från Trumps sida.

Clinton har å andra sidan varit mer explicit och positionerat sig i de flesta sakpolitiska områden. ITIF anser att Clinton förespråkar en aktiv roll inom närings- och innovationspolitiken, inte minst inom offentlig-privat samverkan. I detta växelspel anser Clinton att staten bör inneha rollen som en stöttande kraft parallellt med näringslivet. I synnerhet ska denna stöttepelare finnas mot innovation som har syftet att återupprätta stagnerande regioner och missgynnade minoriteter, något som exempelvis avspeglar sig i hennes förslag om riktade medel mot entreprenörskap i eftersatta områden.

Hur kandidaterna positionerat sig i förhållande till respektive partis historia

Klassiskt republikanska kandidater har en historia av att vilja begränsa statens inblandning och bidrag till innovation och konkurrenskraft och istället styra med bredare policyinstrument såsom beskattning. Demokrater lutar ofta åt andra hållet och tror mer på en aktiv inblandning. Därför är det inte ovanligt att observera republikaner som inte positionerat sig i sakfrågor som de demokratiska kandidaterna gjort. Både Hillary Clinton och Donald Trump är möjliga att stoppa in i dessa klassiska fack då den förre vill tydliggöra statens roll och den senare minska statens roll i forsknings- och innovationsbaserad tillväxtpolitik. Trump avviker då positioneringarna i årets kampanj är ovanligt få jämfört med hur republikaner tidigare agerat. I de 69 specifika frågor som ITIF väljer att lägga under lupp framkommer det, för Donald Trumps räkning, att tankesmedjan inte lyckats observera dokumenterade åsikter i 34 av dessa punkter 69. Clinton har uttalat sig i 61 av 69 områden.

ITIF befäster en bild av Clinton som förutsägbar i sin roll, som den potentiellt första kvinnliga presidenten, då Clinton främst kommer att fortsätta i snarlik riktning kring de frågor Obama-administrationen lämnar bakom sig. Motsatt cementeras bilden av Trump som oviss i sin roll som eventuell president.

En form av slutsats utifrån rapporten blir att de två utfallen av presidentvalet står mellan förutsägbarhet och icke-förutsägbarhet gällande innovation och FoU. Utfallet anses fundamentalt viktigt för både nationella investeringar och utländska direktinvesteringar, vilket kommer att få konsekvenser för svenska aktörer i USA. Avslutningsvis bör det dock understrykas att Trump med sin icke-positionering inte heller förespråkade en total omvändning från den politik vi ser bedrivas från Vita huset idag.

Arvet efter Obama-administrationen – tvära kast med Trump och kontinuitet med Clinton

I breda drag målar ITIF i sin rapport upp en bild av Clinton som går i linje med det arbete Obama har drivit och driver i Vita huset just nu. Exempelvis har Clinton uttryckt stöd för Obamas arbete med patentsystemet genom America Invents Act samt att hon vill befästa dessa regleringar ytterligare.

Förutom områden kring innovation och FoU ämnar Clinton även att fortsätta Obamas linjer kring exempelvis open data policy, investera i STEM²-utbildningar samt internetneutralitet. Hon har även lämnat löften om att bygga vidare kring Affordable Care Act samt att introducera ett statligt försäkringsalternativ – allt med fokus på att stärka små och medelstora städer och levnadsstandarderna för medelklassen.

Donald Trump har i flera områden som rör ITIF:s rapport kritiserat Obamas arbete som president, men när det kommer till frågor kring innovation och FoU har Trump varit sparsam med uttalanden. ITIF förmedlar en bild av Trump som oförutsägbar givet avsaknaden av positionspunkter.

Forsknings- och innovationspolitiken verkar således kunna ta två olika riktningar som ett utfall av valet: kontinuitet med Clinton eller oskrivna blad med Trump.

² STEM är en akronym för Science, Technology, Engineering and Mathematics och är ett område där Tillväxtanalys tidigare arbetat: *Prioriteringar av STEM-utbildningar framför humaniora och samhällsvetenskap – en inblick i den amerikanska debatten*, Tillväxtanalys, juni 2016